

ADVIES BEOORDELING BESTEMMINGSPLANPARAGRAAF

Zaaknr. : 2016EAE0013
Adviesnummer : 2016ADV17673
Zaakomschrijving : Beoordeling bestemmingsplan
"Verlegging gasleiding Den Hoven"
Specialisme : Externe veiligheid
Behandeld door : Frans Geurts
Datum : 14 september 2016
Bijlagen : plantekst + verbeelding bestemmingsplan
kwantitatieve risicoanalyse buisleidingen

Adviesvraag

Gevraagd wordt om een beoordeling uit te voeren van de plantekst en planregels van het bestemmingsplan "Verleggen gasleiding De Hoven".

Beoordelingskader

Externe veiligheid beschrijft risico's met een externe werking, die ontstaan door het transport van, de opslag van of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transport (weg, spoor, water en buisleiding) in relatie tot de (bebouwde) omgeving.

Binnen het beoordelingskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico
Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans om te overlijden op een bepaalde plaats ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. De kans heeft betrekking op een fictief persoon die de hele tijd op die plaats aanwezig is. Het PR is op de kaart van het gebied weer te geven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. Binnen de 10^{-6} /jaar PR-contour (die als wettelijk grenswaarde fungeert) mogen geen nieuwe kwetsbare objecten komen.
Groepsrisico
Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting. Het GR is weer te geven in de fN-curve: een grafiek waar de kans (f) is afgezet tegen het aantal slachtoffers (N). Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. De 1% letaliteitsgrens vormt doorgaans de grens van het invloedsgebied (tenzij anders bepaald). Dit is de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen.

Hoe moet worden omgegaan met risico's voor mensen in de omgeving van risicobronnen is in verschillende wet- en regelgeving opgenomen. Hierna wordt kort ingegaan op deze regelgeving.

Besluit en Regeling externe veiligheid inrichtingen

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) regelen hoe de veiligheidsafstanden en het plaatsgebonden risico en het groepsrisico rond inrichtingen wordt vastgesteld.

Besluit en Regeling externe veiligheid buisleidingen

Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) geeft onder andere veiligheidsafstanden rond buisleidingen met gevaarlijke stoffen aan. De normstelling is in lijn met het Bevi. De risicoafstanden en de manier van risicoberekening staan net als bij het Bevi in een regeling (Revb).

Besluit en Regeling externe veiligheid Transportroutes

Vanaf 1 juni 2015 is het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) in werking. Voor de uitwerking en toepassing van de risiconormen is zoveel mogelijk aangesloten bij Bevi en Revi.

Besluit risico's zware ongevallen

Het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo) is de vertaling in Nederlandse wetgeving van de Europese Seveso III-richtlijn. Het Brzo integreert wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsveiligheid, externe veiligheid en rampbestrijding in één juridisch kader.

Doelstelling is het voorkomen en beheersen van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen. Het Brzo stelt hiertoe eisen aan de meest risicovolle bedrijven in Nederland. Een Brzo-bedrijf is ook automatisch een Bevi-bedrijf.

Vuurwerkbesluit

Het Vuurwerkbesluit is van rechtswege van toepassing op inrichtingen voor het opslaan of bewerken van vuurwerk en pyrotechnische artikelen voor theatergebruik. Vanuit het Vuurwerkbesluit gelden externe veiligheidsafstanden.

Circulaire ontplofbare stoffen voor civiel gebruik

In deze circulaire zijn regels opgenomen voor onder andere de opslag van zwart buskruit, en ontplofbare stoffen die worden gebruikt bij slopen, seismische onderzoek. Rond iedere opslagplaats voor ontplofbare stoffen geldt een veiligheidsafstand.

Besluit ruimte

Het beleid voor de externe veiligheid rond munitiecomplexen is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Besluit ruimte). Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen drie veiligheidszones rondom die complexen, waarbinnen voor activiteiten of objecten bepaalde beperkingen gelden.

Activiteitenbesluit

Het Activiteitenbesluit schrijft voor bepaalde typen opslagen en installaties externe veiligheidsafstanden voor. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om gasdrukmeet- en -regelininstallaties, propaantanks (met een inhoud van maximaal 13 m³) en vuurwerk (tot 10.000 kilogram consumentenvuurwerk).

Beleidsvisie

Op 18 mei 2015 is door de gemeenteraad van Zutphen de Beleidsvisie externe veiligheid vastgesteld. Het ambitieniveau is afgestemd op het profiel van de gemeente Zutphen. De gemeente Zutphen heeft de volgende Ambities:

- In woongebieden moet veilig kunnen worden gewoond.
- Binnen bedrijventerreinen worden risicovolle inrichtingen zo gepositioneerd dat er zo min mogelijk mensen in de omgeving wonen of verblijven. Daarbij moeten risicovolle bedrijven zich kunnen ontwikkelen op de hiervoor aangewezen bedrijventerreinen.
- Buiten de bebouwde kom worden risico's met mate toegestaan vanwege de aanwezige ruimte. Risicovolle ontwikkelingen blijven in beperkte mate mogelijk zolang andere woningen en bedrijven niet worden gehinderd.
- Afgewogen ontwikkelingen in de buurt van transportassen. Ontwikkelingen in de buurt van transportassen moeten mogelijk blijven. Dit wordt per situatie beoordeeld.

In Deel C van deze ontwerp beleidsvisie wordt ingegaan op de aanwezige risicobronnen binnen de gemeente Zutphen. In dit advies wordt het lokale externe veiligheidsbeleid van de gemeente Zutphen meegewogen.

Overwegingen

In dit advies wordt het bestemmingsplan "Verlegging gasleiding De Hoven" beoordeeld op volledigheid en inhoudelijke correctheid.

Volledigheid

In paragraaf 3.1.3 en 3.1.4 wordt ingegaan op het rijksbeleid, betreffende de structuurvisie Buisleidingen en het besluit externe veiligheid buisleidingen.

In paragraaf 3.2.1 wordt ingegaan op de provinciale structuurvisie met daarin de omgevingsvisie veiligheid van de provincie Gelderland.

In paragraaf 3.3.2 wordt ingegaan op de beleidsvisie externe veiligheid van de gemeente Zutphen.

In paragraaf 4.1.3 wordt ingegaan op het aspect externe veiligheid. Hierin ontbreekt een klein stukje van de verantwoording. Deze paragraaf is onvolledig nu uitleg en motivatie niet volledig zijn.

Inhoudelijke toets

Door de Nederlandse Gasunie n.v. is opdracht gegeven voor uitvoering van een QRA. De resultaten van deze QRA zijn opgenomen in het rapport "Kwantitatieve Risicoanalyse Gastransportleiding N-599-20 te Tonden, gemeente Brummen".

Met betrekking tot het plaatsgebonden risico is de conclusie correct. Wel dient rekening te worden gehouden met een vrijwaringsstrook van 5 meter aan weerszijde van de leiding, zodat de beheerder van de leiding onderhoud kan uitvoeren aan de buisleiding. Dit dient in de planregels te worden opgenomen.

Met betrekking tot het groepsrisico ontbreekt een stukje motivatie. Volgens artikel 12 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB) moet het groepsrisico worden verantwoord bij het vaststellen van een bestemmingsplan.

Volgens lid 3 van artikel 12 kan met een verkorte verantwoording van het groepsrisico worden volstaan als sprake is van:

- een bestemmingsplan betrekking heeft op een gebied waarbinnen de letaliteit van personen binnen het invloedsgebied minder dan 100% of bij toxische stoffen waarbij het plaatsgebonden risico kleiner dan 10⁻⁸ per jaar is, of
- het groepsrisico: 0,1 maal de oriëntatiewaarde, en
- de toename van het groepsrisico: minder dan 10%, voor zover de waarden, genoemd in artikel 12, eerste lid, onderdeel b, van het besluit niet worden overschreden.

Uit de qra blijkt dat het groepsrisico ten gevolge van de planontwikkeling onder de 0,1 maal de oriëntatiewaarde blijft. Hierdoor kunnen de onderdelen c t/m e van artikel 12, 1^e lid achterwegen blijven.

Dit neemt niet weg dat aandacht moet worden besteed aan onderdeel a, b en f en g.

Aan de volgende punten moet aandacht worden besteed:

- De aanwezigen en de op grond van het besluit te verwachten dichtheid van personen in het invloedsgebied van de buisleiding.
- Het groepsrisico per km buisleiding in de huidige situatie en het te verwachten groepsrisico.
- De mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van omvang van een ramp of zwaar ongeval.
- De mogelijkheden voor personen om zichzelf in veiligheid te brengen indien een ramp of zwaar ongeval zich voordoet.

Er is geen aandacht besteed aan de aanwezigen en te verwachten aanwezigen in het invloedsgebied. Daarnaast is onvoldoende aandacht besteed aan bestrijdbaarheid en beheersbaarheid van rampen of zware ongevallen.

Planregels

Voor de gronden die zijn aangemerkt als gasleiding zijn duidelijke voorschriften opgesteld voor het gebruik. Deze zijn mijns inziens voldoende.

Conclusie / advies

Hetgeen is opgenomen in de plantekst voor het plaatsgebonden risico wordt als voldoende beschouwd voor dit bestemmingsplan.

Voor de verantwoording van het groepsrisico geldt dat beter moet worden ingegaan op de aanwezige personen binnen het invloedsgebied van de leiding in de bestaande en nieuwe situaties. Daarnaast wordt onvoldoende ingegaan op de beheersbaarheid, bestrijdbaarheid bij zich voordoende rampen of zware ongevallen en de zelfredzaamheid van zich in het invloedsgebied van de buisleiding bevindende personen.

Aandachtspunten

De Veiligheidsregio Noord- en Oost- Gelderland is om advies gevraagd voor dit bestemmingsplan. Zodra dit advies binnenkomt moet dit als als bijlage bij het bestemmingsplan worden gevoegd. De mogelijke opmerkingen in het advies moeten worden verwerkt in dit plan.